

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

31. marts 2008

Eksp.nr. 530346
/taf-dep

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om sikkerheds- krav til legetøj (revision af legetøjsdirektivet), KOM(2008) 9 endelig.

Resumé

Kommissionen har 25. januar 2008 fremsat et direktivforslag for legetøj, der skal forbedre sikkerheden for legetøj til børn. Forslagets formål er at højne sikkerheden for legetøj og samtidig garantere funktionen af det indre marked ved at fastsætte harmoniserede sikkerhedskrav.

Såfremt direktivforslaget bliver vedtaget, vil det erstatte det nuværende legetøjsdirektiv (Rådets direktiv af 3. maj 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedskrav til legetøj (88/378/EØF)), som er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 1116 af 12/12/2003 om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, som på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med levnedsmidler.

1. Baggrund og indhold

Europa-Kommissionen forelagde 25. januar 2008 forslag om revision af legetøjsdirektivet (KOM(2008) 9 endelig) for Europa-Parlamentet og Rådet.

Revisionen af det gældende legetøjsdirektiv (Rådets direktiv af 3. maj 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedskrav til legetøj (88/378/EØF)) har til formål at højne sikkerheden for legetøj og samtidig garantere funktionen af det indre marked ved at fastsætte harmoniserede sikkerhedskrav.

Revisionen har 3 primære, overordnede mål:

- at skabe endnu større klarhed og større sikkerhed for legetøj til børn
- at styrke producenternes og importøernes ansvar for markedsføring af legetøj
- at forstærke medlemslandenes forpligtelse til markedsovervågning.

Revisionen af legetøjsdirektivet medfører blandt andet:

- Øgede sikkerhedskrav, specielt hvad angår brugen af kemikalier i legetøj.
- Nye særbestemmelser om stoffer, der er klassificeret som CMR-stoffer¹ (kræftfremkaldende stoffer, stoffer med effekter på arveanlægget, og stoffer der skader fostre og forplantningsevnen). Legetøj må ikke indeholde en koncentration af disse stoffer, der er lig med eller større end de koncentrationer, der er fastsat i forbindelse med klassificering af præparater, som indeholder de pågældende stoffer.
- CMR-stofferne forbydes dog ikke, hvis de forekommer i de dele af legetøjet, som ikke er tilgængelige for børnene.
- Det er yderligere tre undtagelser fra forbuddet mod CMR-stoffer: 1) Hvis stoffet er blevet evalueret af den relevante videnskabelige komité og fundet acceptabelt til brug i legetøj. 2) Hvis stoffet ikke er forbudt til anvendelse i forbrugerprodukter i henhold til kemikalieforordningen REACH (Europa-Parlamentets forordning (EF) nr. 1907/2006). 3) Hvis der for CMR-stoffer i kategori 1 og 2 (dem med mest dokumentation for skadelige effekter) ikke samtidig foreligger passende alternativer.
- Forbud mod brug af visse allergifremkaldende stoffer og visse duftstoffer, og mærkning af 26 allergifremkaldende duftstoffer.
- Fastsættelse af migrationsgrænser for 19 metaller.
- Skærpelse af krav, der handler om risikoen for kvælning.
- Skærpelse af kravene om oplysninger på legetøjet, herunder advarselmærkning, CE-mærkning og information i producenterne og importørernes tekniske dossier.
- Nye krav til legetøj i fødevarer – blandt andet, at legetøj bør mærkes i emballager, der adskiller det fra fødevareren.
- Definitionen af de generelle sikkerhedskrav til legetøjet gøres bredere, så det ikke længere udelukkende dækker ”den forventede” omgang med legetøjet, men også medtænker børns ofte uforudsigelige adfærd.
- Skærpelse af medlemslandenes markedstilsynsforpligtelser.
- Tydeliggørelse af forholdet mellem legetøjsdirektivet og direktivet om produktsikkerhed.
- Tydeliggørelse af direktivets anvendelsesområde og begreber.

Retsgrundlaget for forslaget er traktatens artikel 95.

¹ CMR-stoffer findes i 3 kategorier. For at et stof bliver klassificeret i kategori 1, skal der foreligge tilstrækkelige beviser for en årsagssammenhæng mellem udsættelse for stofferne og skade på mennesker. For at et stof bliver klassificeret i kategori 2, skal der foreligge tilstrækkelig dokumentation til at nære en stærk formodning om, at stoffernes påvirkning af mennesker kan være kræftfremkaldende eller skade arveanlæggene eller forplantningsevnen hos mennesker. Denne stærke formodning skabes på grundlag af egnede langtidsforsøg med dyr og andre relevante oplysninger. For stoffer i kategori 3 foreligger der ikke tilstrækkelige oplysninger til at foretage en tilfredsstillende vurdering. Der er visse tegn fra relevante dyreforsøg, men de er dog utilstrækkelige til at klassificere stoffet i kategori 2.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

Direktivet skal forhandles i to komitéer, dels i ”Indre marked og forbruger Beskyttelse”, og dels i ”Miljø, sundhed og fødevarerikkerhed”.

3. Nærhedsprincippet

Gengivelse af Kommissionens tekst om subsidiaritetsprincippet:

”Direktiv 88/378/EØF er et totalharmoniseringsdirektiv, der er vedtaget på grundlag af EF-traktatens artikel 95 med det formål at oprette og gennemføre et indre marked for legetøj. Der kan i national lovgivning ikke fastsættes yderligere sikkerhedsbestemmelser for legetøj, som ville kræve en ændring af produktet eller berøre markedsføringsbetingelserne. En revision af bestemmelserne i direktiv 88/378/EØF, for så vidt angår sikkerhedskravene til legetøj eller betingelserne for markedsføring af legetøj, hører derfor ind under Fællesskabets enekompetence. Anvendelse af subsidiaritetsprincippet, jf. EF-traktatens artikel 5, stk. 2, kommer ikke på tale.

Det er vigtigt at bemærke, at revisionen sigter mod at tydeliggøre viften af produkter, der er omfattet af direktivet, men ikke at udvide eller ændre det på anden måde. Derfor kommer subsidiaritetsprincippet, jf. EF-traktatens artikel 5, stk. 2, heller ikke på tale i denne henseende.

Opfyldelse af subsidiaritetsprincippet kommer derfor kun på tale med hensyn til de andre områder, der revideres, nemlig en mere effektiv håndhævelse af direktivet. Erfaringen viser, at medlemsstaterne ikke på egen hånd har kunnet opnå en sammenhængende og effektiv tilgang til håndhævelse og markedstilsyn. Som følge heraf opstår spørgsmålet om fastsættelse af visse obligatoriske fælles minimumskrav. Forslaget kommer til at bevirke, at denne aktivitet fortsat hører ind under de nationale myndigheders beføjelser, men at der indføres visse generelle EU-krav for at sikre ligebehandling, lige vilkår for de erhvervsdrivende og samme beskyttelsesniveau for borgerne i alle medlemsstater.”

Regeringens foreløbige holdning er, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da forslaget sigter på en mere effektiv håndhævelse af direktivet i forhold til markedstilsyn i et fælles EU-regi.

4. Gældende dansk ret

Såfremt direktivforslaget bliver vedtaget, vil det erstatte det nuværende legetøjsdirektiv (Rådets direktiv af 3. maj 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedskrav til legetøj (88/378/EØF)), som er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 1116 af 12/12/2003 om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, som på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med levnedsmidler.

5. Høring

Forslaget er sendt i bred høring i EU-Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne og til en bred vifte af interesseorganisationer med svarfrist 17. marts 2008. Høringssvarene vil blive eftersendt i et særskilt notat.

6. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

7. Regeringens foreløbige generelle holdning

Den foreløbige danske holdning er generel positiv over for direktivforslaget, idet øgede sikkerhedskrav, nye krav til legetøj i fødevarer, helt nye kemi-krav, skærpelse af medlemslandenes markedstilsynsforpligtelser mm. alt andet lige, vil forbedre kvaliteten og effektiviteten af bestemmelserne om sikkerhedskravene til legetøj, om end der er visse behov for klarificeringer.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Ændringerne i bekendtgørelse nr. 1116 af 12/12/2003, om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, som på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med levnedsmidler, træffes med hjemmel i Produktsikkerhedsloven. Direktivforslaget vurderes derfor ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Direktivforslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

I overensstemmelse med principperne om proportionalitet går ændringerne i direktivforslaget, i forhold til det nuværende legetøjsdirektiv (Rådets direktiv af 3. maj 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedskrav til legetøj (88/378/EØF)), ikke ud over, hvad der er fundet nødvendigt for at opnå det ønskede mål med revisionen.

Ændringerne i direktivforlaget vurderes at pålægge industrien lidt øgede byrder og omkostninger i forbindelse med ændringerne af reglerne for kontrollen af legetøjet før markedsføring.

Konsekvenserne af ovenstående kunne blive lidt højere priser for forbrugerne, men det skønnes, at konkurrencen på markedet er så stor at priserne vil holdes i ro.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.